

Vnútroorganizačná smernica č. 1/2011

Zásady o spôsobe účtovania, oceňovania a odpisovania dlhodobého majetku rozpočtovej účtovnej jednotke

Obec Bíňa

Dátum vydania smernice: 24. január 2011

Účinnosť smernice: od 1. február 2011

Vypracovala: Ildikó Diósiová – ekonómka

Schválila: Bc. Eva Čákváriová – starostka obce a Obecné zastupiteľstvo obce Bíňa.

Súvisiace práve predpisy:

- zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
- zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- opatrenie MF SR z 08. augusta 2007 č. 16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky.

Článok I.

Úvodné ustanovenia

Táto smernica upravuje vymedzenie jednotlivých druhov dlhodobého majetku, oceňovanie, účtovanie a evidenciu dlhodobého majetku.

Článok II.

Všeobecné ustanovenia

1. Dlhodobým majetkom je taký majetok, ktorého doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.
2. Dlhodobý majetok sa člení na:
 - a) dlhodobý nehmotný majetok,
 - b) dlhodobý hmotný majetok,
 - c) finančné investície.
3. Dlhodobým nehmotným majetkom (ďalej len „DNM“) je taký nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 2.400,00 € a jeho doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.
4. Dlhodobým hmotným majetkom (ďalej len „DHM“) je taký hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 1.700,00 € a jeho doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

5. Príslušenstvo DHM sú predmety, ktoré tvoria s hlavnou vecou jeden celok a sú súčasťou jeho ocenenia a evidencie. Príslušenstvo môže byť súčasťou dodávky hlavnej veci alebo ho možno k hlavnej veci priradiť dodatočne.
6. Finančnou investíciou sú tieto druhy majetku:
 - a) podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke.
 - b) podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom,
 - c) realizovateľné cenné papiere,
 - d) pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku,
 - e) ostatné pôžičky,
 - f) ostatný dlhodobý finančný majetok.
7. Drobný nehmotný majetok (ďalej len „DrNM“) je taký nehmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 1.700,00 € a nižšia ako 2.400,00 € a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Obec ho bude účtovať hneď pri zaradení do používania do spotreby na účtoch nákladov.
8. Drobný hmotný majetok (ďalej len „DrHM“) je taký hmotný majetok, ktorého obstarávacia cena je vyššia ako 170,00 € a nižšia ako 1.700,00 € a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Obec ho bude účtovať hneď pri zaradení do používania do spotreby na účtoch nákladov. V nadväznosti na toto rozhodnutie obec ako účtovná jednotka vedie operatívnu evidenciu tohto majetku na osobných kartách zamestnancov, ktorým bol DrHM pridelený na plnenie pracovných úloh.
9. DrHM v hodnote od 50,00 € do 170,00 € a DrNM v hodnote od 90,00 € do 170,00 € sa eviduje v operatívnej evidencii o majetku. Tento majetok sa nevedie v účtovníctve a nie je predmetom fyzickej inventúry.
10. Technické zhodnotenie predstavuje výdavky na dokončené nadstavby, prístavby a stavebné úpravy, rekonštrukcie a modernizácie prevyšujúce pri jednotlivom dlhodobom hmotnom majetku 1.700,00 € a dlhodobom nehmotnom majetku 2.400,00 € v úhrne za účtovné obdobie.
11. Rekonštrukcia je taký zásah do DHM, ktorý má za následok zmenu jeho účelu použitia, kvalitatívnu zmenu jeho výkonnosti alebo technických parametrov. Za zmenu technických parametrov nemožno považovať zmenu použitého materiálu pri dodržaní jeho porovnateľných vlastností.
12. Modernizácia je rozšírenie vybavenosti alebo použiteľnosti DHM a DNM o také súčasti, ktoré pôvodný majetok neobsahoval, pričom tvoria neoddeliteľnú súčasť majetku. Za neoddeliteľnú súčasť tohto majetku sa považujú samostatné veci, ktoré sú určené na spoločné použitie s hlavnou vecou a spolu s ňou tvoria jeden majetkový celok.
13. Oprava dlhodobého majetku predstavuje odstraňovanie jeho čiastočného fyzického opotrebenia alebo poškodenia, účelom ktorého je uvedenie dlhodobého majetku do prevádzkyschopného stavu. Pri oprave sa môžu použiť aj kvalitatívne nové materiály, resp. náhradné diely, ktoré nezvyšujú výkonnosť alebo nerozširujú použiteľnosť dlhodobého majetku.
14. Udržiavaním dlhodobého majetku sa zabezpečuje plynulosť, bezporuchovosť a bezpečnosť používania dlhodobého majetku.

Článok III.

Obstaranie dlhodobého majetku a jeho uvedenie do používania

1. Obec ako rozpočtová organizácia nadobudla majetok:
 - a) Kúpou z vlastných alebo cudzích finančných prostriedkov,
 - b) Odplatným alebo bezodplatným prevodom do vlastníctva alebo správy,

- c) Prevodom vlastníctva majetku v rámci projektov z eurofondov, z ktorých nadobudla dlhodobý majetok,
 - d) Výmenou,
 - e) Darovaním,
 - f) Vlastnou činnosťou, ktorý je ocenený znaleckým posudkom alebo vlastnými nákladmi.
2. Na účte 041 – sa účtuje obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok a jeho technické zhodnotenie do doby jeho zaradenia do používania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním.
 3. Ak je súčasťou výdavkov súvisiacich s obstaraním DNM zhotovenie huteľného majetku – prototypy, modely alebo vzorky, na ktorých sa práce skúšajú a overujú, účtujú sa tieto na samostatnom analytickom účte. Ak sú tieto predmety pre ďalšiu činnosť nepotrebné, účtuje sa o nich podľa toho, či sa predajú, zlikvidujú alebo využijú vo vlastnej činnosti.
 4. Ak sa DNM vytvára v rozpočtovej organizácii vlastnou činnosťou vo viacerých návrhoch, súčasťou ocenenia sú náklady na všetky navrhované riešenia.
 5. Na účte 042 – Obstaranie DHM sa účtuje obstarávaný DHM a jeho technické zhodnotenie do doby jeho uvedenia do používania vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním. Účtuje sa podľa nákladov, ktoré sú zaznamenané na majetkových kartách k jednotlivým kusom DHM.
 6. V priebehu obstarávania DHM sa do výdavkov súvisiacich s jeho obstarávaním účtujú tieto výdavky na:
 - a) Prípravu a zabezpečenie výstavby,
 - b) Odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy poľnohospodárskej výrobe do doby uvedenia obstaraného majetku do používania,
 - c) Prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce vrátane viacerých navrhovaných riešení,
 - d) Umelecké diela tvoriace súčasť stavebných projektov,
 - e) Odvody za trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdne fondu,
 - f) Odvody za dočasné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdne fondu,
 - g) Technické zhodnotenie,
 - h) Dopravné,
 - i) Montáž,
 - j) Clo,
 - k) Zabezpečenie a konzervačné práce alebo udržiavacie a dekonzervačné práce v prípade zastavenia obstarania majetku,
 - l) Úroky z úverov na nadobudnutie DHM, do času uvedenia DHM do používania (táto položka sa môže, ale nemusí zahŕňať do obstarávacej ceny, podľa toho ako sa rozpočtová organizácia rozhodne: ak sa rozhodne zahŕňať úroky do obstarávacej ceny, je povinná túto zásadu uplatňovať pri každom DHM nadobudnutom z úveru: podobne, ak sa rozhodne nezahŕňať úroky z úveru do obstarávacej ceny DHM).
 7. Ako DNM a DHM sa účtujú predmety, ktoré sú uvedené do používania.
 8. DNM a DHM je uvedený do používania, ak má zabezpečené všetky technické funkcie potrebné na jeho používanie a spĺňa všetky podmienky podľa osobitných predpisov v oblasti stavebnej, ekologickej, požiarnej, bezpečnostnej a hygienickej.
 9. Na účte 043 – Obstaranie dlhodobých finančných investícií sa účtujú všetky zložky obstarávacej ceny pri obstarávaní finančnej investície.

10. Do obstarávacej ceny finančnej investície sa zahrňujú priame náklady na obchody spojené s cennými papiermi, ktoré sú rozpočtovej organizácii známe pri prvotnom účtovaní. Môžu to byť poplatky a provízie maklérom, poradcom alebo burzám.
11. DNM a DHM sa stáva majetkom uvedením do používania a v účtovníctve sa zaúčtuje na základe protokolu o zaradení dlhodobého majetku do používania, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1.

Článok IV.

Oceňovanie dlhodobého majetku

1. DHM a DNM sa oceňuje ku dňu, ku ktorému sa uskutočňuje účtovný prípad:
 - a) Obstarávacou cenou,
 - b) Reprodukčnou obstarávacou cenou.
2. Pri odplatnom obstaraní sa DHM a DNM oceňuje obstarávacou cenou, ktorou je cena, za ktorú sa majetok obstaral kúpou alebo odplatným nadobudnutím majetkových práv vrátane všetkých nákladov súvisiacich s jeho obstaraním a uvedením do používania.
3. Ocenenie súboru hnuťného majetku sa zvyšuje o obstarávaciu cenu vecí dodatočne zaradených do súboru hnuťného majetku.
4. Reprodukčnou obstarávacou cenou je cena, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje. Táto cena sa určuje znaleckým posudkom alebo podľa podobného alebo rovnakého majetku, ktorý je možné obstarat' v čase, kedy sa o ňom účtuje.
5. Reprodukčnou obstarávacou cenou sa oceňuje
 - a) DNM a DHM nadobudnutý bezplatne,
 - b) DNM a DHM novo zistený a v účtovníctve doteraz nezachytený – inventarizačný prebytok,
 - c) DNM vytvorený vlastnou činnosťou rozpočtovej organizácie, ak je reprodukčná obstarávacía cena nižšia ako vlastné náklady.
6. DHM a DNM, ktorý je nadobudnutý bezodplatným prevodom pri splynutí, zlúčení, rozdelení alebo vklade majetku podľa transformačného zákona (č. 13/2002 Z.z.), sa oceňuje cenou, v ktorej sa doteraz viedol v účtovníctve pred jeho presunom. Ak cenu nie je možné zistiť, oceňuje sa reprodukčnou obstarávacou cenou.
7. Ocenenie DHM alebo DNM sa zvýši o náklady vynaložené na technické zhodnotenie, ak sa o technické zhodnotenie zvyšuje vstupná cena DHM alebo DNM.
8. Ak suma technického zhodnotenia pri jednotlivom DNM neprevýši sumu 2.400,00 €, sa nezvýši vstupná cena DNM a účtuje sa toto technické zhodnotenie do nákladov ako služby tu je možné rozhodnutie rozpočtovej organizácie).
9. Ak suma technického zhodnotenia pri jednotlivom DHM neprevýši sume 1.700,00 €, sa nezvýši vstupná cena DHM a účtuje sa toto technické zhodnotenie do nákladov ako spotreba materiálu – tu je možné rozhodnutie rozpočtovej organizácie).
10. DHM a DNM obstaraný v cudzej mene sa ocení prepočtom na slovenskú menu kurzom NBS v deň, ku ktorému sa uskutočnilo zaradenie majetku do používania.
11. O výšení ocenenia dlhodobého majetku sa neúčtuje.
12. Postupné opotrebovanie DHM a DNM sa vyjadruje v účtovníctve prostredníctvom odpisov. Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku a účtov oprávok sú

vedené v účtovej skupine 07 a 08. Jednotlivé odpisové sadzby a odpisový plán je stanovený v článku VII tejto smernice.

13. Niektoré druhy dlhodobého majetku sa oceňujú ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka nasledovne:

- a) Pri cenných papieroch držaných do splatnosti, sa ich ocenenie odo dňa vyrovnania nákupu do dňa ich predaja alebo do dňa ich splatnosti postupne zvyšuje o dosahované úrokové výnosy v účtovej triede 6 z kupónov napr. prémie alebo diskont, pričom sa toto zvýšenie účtuje na samostatnú analytickú evidenciu k príslušným syntetickým účtom,
- b) Podielové cenné papiere sa oceňujú obstarávacou cenou alebo upravením obstarávacej ceny podielového cenného papiera na hodnotu, ktorá zodpovedá miere účasti účtovnej jednotky na vlastnom imaní v obchodnej spoločnosti, v ktorej má účtovná jednotka majetkovú účasť alebo majetkový podiel, ktorý účtovná jednotka spravuje, okrem podielových cenných papierov, ak má účtovná jednotka podiel menej ako 20% na hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti,
- c) Reálna hodnota cenného papiera sa určuje ako trhová cena vyhlásená ku dňu ocenenia, ak je nesporné, že za trhovú cenu možno cenný papier predat'.

Článok V.

Účtovanie dlhodobého majetku

DNM sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 01. Ide o tieto druhy majetku (uvedie sa len majetok, ktorý rozpočtová organizácia používa pri svojej činnosti):

- a) Na účte 013 – Softvér sa účtuje softvér bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv, ak je kúpený samostatne a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia.
- b) Sa účtuje drobný dlhodobý majetok

O dlhodobom hmotnom majetku sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 02 – Dlhodobý hmotný odpisovaný. Ide o tieto druhy majetku:

- a) Na účte 021 – Stavby – sa účtujú budovy a iné nehnuteľnosti (ako napr. garáže, sklady a pod.) podľa stavebného zákona, ktoré sú obstarané kúpou, bezodplatným prevodom alebo vytvorené vlastnou činnosťou.
- b) Na účte 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí sa účtujú všetky stroje, prístroje a zariadenia, ktoré sú samostatnými hnutelnými vecami alebo súbormi hnutelných vecí. Tieto predmety majú samostatné technicko-ekonomické určenie.
- c) Na účte 023 – Dopravné prostriedky sa účtujú dopravné prostriedky, ktoré vlastní rozpočtová organizácia a hospodárska činnosť.
- d) Na účte 028 – Drobný dlhodobý hmotný majetok sa účtuje o dlhodobom hmotnom majetku, ktorého cena je nižšia ako 1.700,00 € a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok.
- e) Na účte 029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok sa účtujú ďalšie druhy dlhodobého hmotného majetku, ktorý nie je možné jednoznačne zaradiť na účty uvedené v predchádzajúcich bodoch.

O dlhodobom hmotnom majetku, ktorý sa neodpisuje, sa účtuje na účtoch účtovnej skupiny 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný. Ide o tieto druhy majetku (len majetok, ktorý rozpočtová organizácia používa pri svojej činnosti):

- a) Na účte 031 – Pozemky sa účtujú rôzne druhy pozemkov (stavebná parcela, lúka a pod.) vo vlastníctve rozpočtovej organizácie a hospodárskej činnosti.
- b) Na účte 032 – Umelecké diela a zbierky sa účtuje o umeleckých dielach a predmetoch obstarávaných s cieľom výzdoby a doplnenia interiérov, ktoré možno oceniť podľa osobitných predpisov a nie sú súčasťou stavebných objektov, bez ohľadu na výšku obstarávacej ceny.

O finančných investíciách sa účtuje na účtoch účtovnej skupiny 06. Ide o nasledovné účtu:

- a) Na účte 061 – Podielové cenné papiere a podiely v dcérskej účtovnej jednotke v ovládanej osobe sa účtujú podielové cenné papiere a podiely, ak má rozpočtová organizácia podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti viac ako 50%.
- b) Na účte 062 – Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti sa podstatným vplyvom sa účtujú podielové cenné papiere a podiely, ak má rozpočtová organizácia podiel na základnom imaní alebo hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti najmenej 20% a najviac 50%.
- c) Na účte 063 – Realizovateľné cenné papiere a podiely
- d) Na účte 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti sa účtujú cenné papiere, ktoré majú presne stanovenú dobu splatnosti, napríklad obligácie a dlhopisy, pokladničné poukážky, vkladové listy, ako aj dlhodobé termínované vklady, ich ocenenie sa postupne zvyšuje o dosahované úrokové výnosy.
- e) Na účte 066 – Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku sa účtujú pôžičky poskytnuté vlastným účtovným jednotkám.
- f) Na účte 067 – Dlhodobé pôžičky sa účtujú dlhodobé pôžičky poskytnuté iným účtovným jednotkám alebo fyzickým osobám.
- g) Na účte 069 – Ostatné dlhodobé finančné investície sa účtujú podielové cenné papiere v obchodnej spoločnosti, v ktorej rozpočtová organizácia nemá podiel v ovládanej osobe ani nevykonáva podstatný vplyv, súbory hnutelných vecí a nehnuteľných vecí prenášaných ako celok, umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané s cieľom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

Cenné papiere sa sledujú v analytickej evidencii podľa druhu cenných papierov, podľa emitentov, prípadne podľa mien, na ktoré znejú.

Článok VI.

Evidencia dlhodobého majetku

1. Evidencia dlhodobého majetku sa uskutočňuje pomocou inventárnych kariet pričom každému majetku je pridelené inventárne číslo v chronologickom poradí podľa skutočného nadobudnutia. Vzor inventárnej karty je prílohou č. 2 k tejto smernici.
2. Drobný majetok sa eviduje v operatívnej evidencii až do jeho vyradenia. Ak sa rozpočtová organizácia rozhodla, že o ňom nebude účtovať ako o drobnom dlhodobom majetku.

3. Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa zaúčtuje až jeho uvedením do používania a vykalkulovaní celkovej obstarávacej ceny, ktorá zahŕňa všetky vedľajšie výdavky súvisiace s jeho obstaraním.

Článok VII.

Odpisovanie dlhodobého majetku

1. Postupné opotrebovanie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje prostredníctvom účtovných odpisov. K jednotlivým druhom dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku sa vypracováva odpisový plán v elektronickej forme. Organizácia uplatňuje rovnomerný účtovný spôsob odpisovania DHM a DNM podľa § 22 až 29 zákona o dani z príjmov č. 595/2003 Z.z. v znení neskoršie vydaných predpisov. Na jednotlivých inventárnych kartách k dlhodobému majetku sa uvádza inventárne číslo a popis DHM a DNM, dátum zaradenia, počiatočná obstarávacia cena, spôsob odpisovania, odpisová skupina, účet, mesačný a ročný účtovný odpis, výška oprávky a zostatková cena.
2. Rozpočtová organizácia a hospodárska činnosť odpisuje dlhodobý majetok, ku ktorému má vlastnícke právo alebo právo hospodárenia s ním.
3. Účtovné odpisy sa počítajú z ceny, v ktorej je dlhodobý majetok ocenený v účtovníctve. Dlhodobý majetok sa odpisuje do výšky jeho ocenenia v účtovníctve.
4. V priebehu odpisovania je možné účtovný odpisový plán meniť v nadväznosti na zmeny v dôsledku:
 - a) Technického zhodnotenia dlhodobého majetku,
 - b) Trvalého zníženia ocenenia dlhodobého majetku formou mimoriadneho odpisu,
 - c) Zmeny intenzity využívania dlhodobého majetku.
5. Dlhodobý majetok, ktorý organizácia odpisuje v súlade s § 22 až 29 zákona o dani z príjmov sa používa na podnikateľskú činnosť.

Článok VIII.

Vyrad'ovanie dlhodobého majetku

1. Pri vyrad'ovaní dlhodobého majetku sa uskutočňuje vyrad'ovacie konanie, z ktorého sa vyhotoví „Protokol o vyradení dlhodobého hmotného alebo dlhodobého nehmotného majetku z používania“. Vyrad'ovacieho konania sa zúčastňujú kompetentní pracovníci, štatutárom menovaní členovia vyrad'ovacej komisie. Protokol obsahuje najmä tieto údaje: základné údaje – názov rozpočtovej organizácie, sídlo, presný názov, popis vyrad'ovaného majetku, inventárne číslo, dátum nadobudnutia. Dôvody vyradenia: predaj, likvidácia, škoda na majetku, darovanie, zostatková cena majetku, predajná cena ak sa majetok vyrad'uje jeho odpredajom. V prípade vyradenia z dôvodu škody na majetku, vyvodenie zodpovednosti pracovníka za prípadnú škodu na majetku, spôsob jeho likvidácie, ak je majetok už nepoužiteľný.
2. Pri účtovaní vyradenia dlhodobého majetku sa zostatková cena dlhodobého majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, účtuje na ťarchu účtov 551, 541, 549, 572.

Článok IX.

Záverečné ustanovenie

Táto smernica je súčasťou vnútorného systému rozpočtovej organizácie, hospodárskej činnosti a podlieha aktualizácii podľa jej potrieb. Jednotliví pracovníci rozpočtovej organizácie Obce Bíňa, ktorých sa táto smernica týka, sú povinní sa oboznámiť s jej obsahom a dodržiavať ustanovenia tejto smernice.

Tieto zásady boli schválené Obecným zastupiteľstvom Obce Bíňa dňa 24.1.2011, Uznesením číslo 15/20112401 a nadobúda účinnosť dňa 1.2.2011.

Bc. Eva Č á k v á r i o v á

starostka obce Bíňa